

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

27 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Boico Victor, Catan Liliana, Guzun Ion, Bejenaru Iurie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2019 și a deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 08 iulie 2020, declarat de către condamnatul,

Dilsis Vitali xxxxx, născut la xxxxxxxx, originar și domiciliat în r. xxxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 30.06.2015 – 29.01.2018;
2. Instanța de apel: 25.07.2018 – 28.11.2019;
3. Instanța de recurs ordinar: 27.03.2020 – 08.07.2020;
4. Instanța de recurs în anulare: 10.08.2021 – 27.09.2021.

A C O N S T A T A :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 ianuarie 2018, inculpatul Dilsis Vitali a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. f), i) și art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu aplicare pedepsei după cum urmează: în baza art. 145 alin. (2) lit. f) și i) Cod penal, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 18 ani; în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an; conform art.84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, i-a fost stabilită, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 18 ani și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Ducal Veaceslav însă în privința acestuia hotărârile judecătorești nu sunt contestate.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Ducal Veaceslav împreună cu Dilsis Vitali la 31.01.2015 aproximativ la ora 06.30, aflându-se în fața localului „Vivaldi” amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Ismail, 84 și care este loc public, participând personal și conștient, manifestând o vădită lipsă de respect față de societate prin săvârșirea acțiunilor care încalcă grosolan ordinea publică, exprimate prin intenția de a manifesta o forță grosolană, bravură și impertinență însoțită de inițierea unui conflict nemotivat cu Cernei Viorel au aplicat acestuia multiplele lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului urmat de maltratarea crudă a acestuia.

În continuare, Ducal Veaceslav acționând împreună și de comun acord cu Dilsis Vitali cu scopul de a ascunde acțiunile sale infracționale, exprimate prin maltratarea crudă a lui Cernei Viorel, înfrângând rezistența ultimului, contrar voinței acestuia, forțat l-au urcat în automobilul de model „Toyota Land Cruiser” n/î K xxxxxx în acest mod privindu-l de libertate, continuând maltratarea ultimului în automobil.

Ulterior, Ducal Veaceslav împreună cu Dilsis Vitali, în scopul realizării în volum deplin a intențiilor sale criminale, orientate la comiterea omorului lui Cernei Viorel, cu automobilul de model „Toyota Land Cruiser” n/î xxxx, în care contrar voinței sale se afla ultimul, s-au deplasat prin mun. Chișinău, supunând victima unor suferințe deosebite, exprimate prin continuarea aplicării acestuia mai multor lovituri peste diferite părți ale corpului, acțiuni prin care au cauzat victimei Cernei Viorel conform raportului de constatare medico-legală nr.28D/396 din 15.04.2015 echimozele pe torace, hemoragii în mușchii toracici, fracturile costale, plăgi și echimoze pe față, hemoragie în țesăturile moi a capului, hemoragie subarahnoidană, fractura oaselor nazale, leziune axonală difuză (histologic), trauma cranio-cerebrală manifestată prin leziune axonală difuză a creierului, care au condiționat asfixia mecanică instalată prin aspirație de sânge, în urma cărora Cernei Viorel a decedat. După ce convingându-se, că victima Viorel Cernei este decedată, Ducal Veaceslav împreună cu Dilsis Vitali, în scopul de a ascunde urmele infracțiunii, cu automobilul de model „Toyota Land Cruiser” n/î xxxxxx, s-au deplasat spre localitatea Valea Satului din r-nul Criuleni, unde au abandonat cadavrul Cernei Viorel în fâșia forestieră.

Acțiunile inculpaților Ducal Veaceslav și Dilsis Vitali au fost calificate în baza art. 145 alin. (2) lit. f) și i) Cod penal, *omorul săvârșit cu răpirea persoanei, de două persoane* și în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite prin aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care prin conținutul lor, se deosebesc prin cinism și obrăznicie deosebită, săvârșită de două persoane.*

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Bobeica Vasile în numele inculpatului Ducal Veaceslav care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Apelantul a invocat că probele acuzării nu sunt argumentate și legale. Învinuirea este bazată pe iluzii și presupuneri, fiind posibilă atragerea lui Ducal Veaceslav în baza art. 323 Cod penal (favorizare).

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2019, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpații au săvârșit infracțiunile imputate lor. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Codul de procedură penală, din punct de

vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs inculpatul Dilsis Vitali cu avocatul Marandici Nicolae, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4) și 6) Cod de procedură penală, au solicitat casarea deciziei nominalizate cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță în alt complet de judecată.

În susținerea solicitărilor, recurenții au susținut că, inculpatul Dilsis Vitali i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, or, cauza a fost examinată în lipsa acestuia, iar odată extrădat din Ucraina nu a avut posibilitatea de a participa în ședințe, din motiv că dosarul a fost transmis de la un complet de judecată la altul și ultimul nu a fost citat.

Mai mult, inculpatul a susținut că a înaintat cerere de apel în ședința instanței de apel, dar aceasta nu a fost examinată de către instanță.

De asemenea, inculpatul a susținut că nu a primit decizia în limba pe care o posedă, deoarece nu este vorbitor de limba română.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 08 iulie 2020, recursul ordinar declarat de către avocatul Marandici Nicolae în numele inculpatului a fost respins ca fiind vădit neîntemeiat.

6.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a remarcat că sentința primei instanțe din 29 ianuarie 2018, nu a fost atacată cu apel de către inculpatul Dilsis Vitali sau de către avocatul acestuia.

Iar argumentul precum că, acesta nu a participat la ședințele de judecată, deoarece nu a fost citat legal, instanța de recurs ordinar l-a respins ca fiind nefondat, or din materialele cauzei se demonstrează faptul că inculpatul după ce a fost extrădat din Ucraina a fost plasat în penitenciarul 13-Chișinău, fiind citat prin intermediul administrației acestei instituții de detenție, pentru a participa la judecarea cauzei sale în apel, însă, inculpatul refuza să fie escortat în ședințele de judecată, fapt demonstrat prin procesele-verbale de refuz al deținutului pentru deplasare (vezi f.d. 77, 116, f.d. 142, vol. V), precum și prin cererile acestuia de refuz (vezi f.d. 70, 117, 137, 143, vol. V).

Având în vedere cele expuse, instanța de recurs a menționat că instanța de apel a respectat dreptul la un proces echitabil sub garanțiile acestei instituții.

7. La data de 26.07.2021, Decizia Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție din 08 iulie 2020, a fost atacată cu recurs în anulare de către condamnatul Dilsis Vitali, care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei decizii prin care să fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

7.1 În motivarea cerințelor sale, recurentul a invocat că, faptele care atestă vinovăția sa, constatate de acuzare, sunt în contradicție cu circumstanțele reale de fapt.

Totodată, recurentul a mai remarcat că, instanța de apel nu a constatat în deplină măsură circumstanțele reale de fapt, ca să verifice obiectivitatea și corectitudinea declarațiilor martorilor.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

În conformitate cu art. 454 Cod de procedură penală, recursul în anulare poate fi declarat în termen de **6 luni** de la data rămânerii irevocabile a hotărârii judecătorești.

În baza art. 466 alin. (5) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de recurs declarat împotriva deciziei instanței de apel devine irevocabilă la data pronunțării acesteia.

Conform art. 231 alin. (4) Cod de procedură penală, termenele calculate pe luni expiră la sfârșitul zilei respective a ultimei luni.

Potrivit materialelor cauzei, decizia motivată a instanței de apel, contestată de recurent, a fost pronunțată la data de 27 decembrie 2019, și tot la acea dată, copia deciziei nominalizate i-a fost înmănată avocatului inculpatului Marandici Nicolae, fapt confirmat prin recipisa prezentă la materialele cauzei (f.d. 160, vol. V).

În continuare, decizia instanței de recurs din 08 iulie 2020, prin care a fost decis inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocații Marandici Nicolae și Bargan Iurie în numele inculpatului Dilsis Vitali, pronunțată integral la **07 august 2020**, a devenit irevocabilă la aceeași dată.

Astfel, recursul în anulare declarat de condamnatul *Dilsis Vitali*, împotriva deciziilor nominalizate a fost depus la data de la data de **26 iulie 2021**, fapt confirmat prin mențiunea despre dată de pe amprenta ștampilei Poșta Moldovei (f.d. 89, vol. VI), fapt prin care se atestă că acesta este declarat peste termenul prevăzut de lege.

Potrivit dispozițiilor art. 230 Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Astfel, prin dispozițiile art. 454 Cod de procedură penală, legiuitorul a impus obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură la etapa recursului în anulare, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului.

Așadar, având în vedere că condamnatul *Dilsis Vitali* a formulat recursul în anulare cu depășirea termenului de 6 luni de la data pronunțării hotărârii irevocabile a cărei anulare se cere, încălcând astfel prevederile art. 454 Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea acestuia, din motiv că este declarat peste termen.

De asemenea, se reține că la materialele cauzei este anexată scrisoarea de expediere a deciziei motivate către condamnat și apărătorul său, Marandici Nicolae la data de 07 august 2020 (f.d.19, vol. VI).

Colegiul penal menționează că, deciziile motivate ale Curții Supreme de Justiție se publică pe site-ul oficial al Curții „<http://jurisprudenta.csj.md>” în aceeași zi.

Conform art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

În final, Colegiul penal găsește oportun să sublinieze în această situație și jurisprudența CtEDO (cauza Vieru v. Republica Moldova, nr. 25763/10 din 18.06.2019) prin care a reiterat că, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului „*res judicata*”, care indică caracterul irevocabil al hotărârilor judecătorești.

Din aceste considerente, Colegiul penal conchide că recursul în anulare declarat de condamnatul *Dilsis Vitali*, este inadmisibil, fiind declarat peste termen.

9. În conformitate cu art. 456, 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnatul *Dilsis Vitali*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2019 și a deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 08 iulie 2020, în cauză penală în privința lui *Dilsis Vitali xxxx*, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă,

Decizia motivată pronunțată la **27 octombrie 2021.**

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Boico Victor

Catan Liliana

Guzun Ion

Bejenaru Iurie